

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.62/2008 privind reglementarea valutară
(privind liberalizarea unor operațiuni valutare de capital)
(număr unic 1108/MF/BNM/2024)

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
1	2	3	4	5
Avizare și consultare publică				
1. La articolul 9, alineatul (11): litera b) se completează cu textul „; sau”; se completează cu literele c) și d) cu următorul cuprins: „c) instrumentele financiare pe termen lung (cu scadența rămasă mai mare de 5 ani) sunt emise de guvernele statelor membre ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și/sau ale Uniunii Europene care dispun de un rating de credit nu mai mic de categoria AA/Aa atribuit de o agenție de rating de credit; sau d) instrumentele financiare sub formă de acțiuni sau alte	Asociația Băncilor din Moldova <i>Demers nr.02-06/300 din 27.12.2024</i>	1	La articolul I pct.1 din proiect, ce ține de modificarea art. 9 alin. (11) lit. c), se propune excluderea textului „(cu scadența mai mare de 5 ani)”. <i>Argumentare:</i> Reținem că investițiile în instrumentele emise de guvernele statelor membre ale OCDE și/sau UE sunt investiții cu rating înalt și rambursabile, indiferent de termenul acestora.	Nu se acceptă BNM promovează o politică prudentă de liberalizare a operațiunilor valutare de capital, ținând cont de principiile general recunoscute de liberalizare graduală a operațiunilor valutare de capital, și anume, începând de la operațiunile pe termen lung spre operațiunile pe termen scurt, volatilitatea cărora poate avea un impact semnificativ asupra economiei, politicii monetare etc. Astfel, la etapa actuală, se propune liberalizarea operațiunilor valutare de capital din punctul de vedere al realizării politicii valutare a statului și asigurării stabilității pieței valutare interne și nu doar prin prisma asigurării calității instrumentelor financiare în care rezidenții din Republica Moldova pot să investească. De asemenea, această abordare corespunde recomandărilor experților Fondului Monetar Internațional,

valori mobiliare de natură participativă, precum și instrumentele financiare pe termen lung sub formă de obligațiuni (cu scadența rămasă mai mare de 5 ani) sunt emise de un emitent, care: - dispune de un rating de credit nu mai mic de categoria AA/Aa, atribuit de o agenție de rating de credit sau face parte dintr-un grup care dispune de un asemenea rating de credit, și - are sediul într-un stat care, la rândul său, dispune de un rating de credit nu mai mic de categoria AA/Aa;				prezentate, în mod expres, în Raportul FMI „Liberalization of Capital Flows in the Context of EU Integration” urmare asistenței tehnice oferite de FMI Republicii Moldova în anul 2024. Posibilitatea investiției de către rezidenții în instrumentele financiare menționate cu scadența mai mică de 5 ani urmează a fi prevăzută la o etapă ulterioară a liberalizării operațiunilor valutare de capital.
2. La articolul 30: alineatul (6) va avea următorul cuprins: „(6) Introducerea în/scoaterea din Republica Moldova a numerarului în moneda națională de către băncile licențiate și băncile nerezidente se efectuează fără autorizare din partea Băncii Naționale a Moldovei.”;	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării <i>Demers nr.17-3909 din 31.12.2024</i>	2	Potrivit articolului I pct.2 din proiect, la alin.(6) art.30 din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară, se propune introducerea în/scoaterea din Republica Moldova a numerarului în moneda națională de către băncile licențiate și băncile nerezidente fără autorizare din partea Băncii Naționale a Moldovei. Ținând cont de faptul că, eliminarea autorizării pentru introducerea/ scoaterea numerarului de către băncile licențiate sau nerezidente ar putea reduce capacitatea de monitorizare a fluxurilor valutare și genera riscuri privind prevenirea spălării banilor și finanțarea	Nu se acceptă Cerința de raportare a operațiunilor de introducere în/scoatere din RM a numerarului de către bănci există deja în legislația în vigoare. În acest sens, băncile licențiate raportează, în baza raportului ORD 4.9 „Numerarul importat în/exportat din Republica Moldova de către bănci” (Anexa nr.12 la Instrucțiunea cu privire la raportarea unor operațiuni valutare de către băncile licențiate, aprobate prin Hotărîrea Consiliului de administrație al BNM nr.11/2009) informația referitoare la sumele numerarului în valută străină și în lei moldovenești:

			terorismului, se impune necesitatea introducerii unor cerințe de raportare periodică pentru băncile implicate, chiar dacă autorizarea este eliminată.	a) importate în Republica Moldova de către banca licențiată, precum și cele introduse în casa băncii licențiate în cauză de către băncile nerezidente ca urmare a importului în Republica Moldova a numerarului respectiv; b) exportate din Republica Moldova de către banca licențiată, precum și cele eliberate de către banca licențiată în cauză băncilor nerezidente pentru a fi exportate din Republica Moldova. Raportul în cauză se întocmește lunar și se prezintă la Banca Națională a Moldovei cel târziu la data de 10 a lunii care urmează după perioada gestionară.
5. Articolul 43: la alineatul (14) punctul a) va avea următorul cuprins: „a) consecutivitatea afișării valutelor străine: primul grup de valute străine - dolar SUA, euro, al doilea grup de valute străine - lira sterlină, leul românesc, hrivna ucraineană, al treilea grup de valute străine - alte valute străine;”;	Asociația Băncilor din Moldova <i>Demers nr.02-06/300 din 27.12.2024</i>	3	La articolul I pct.5 din proiect, cu referință la modificarea articolului 43 alin.(14) pct.a) se propune următoarea redacție: a) consecutivitatea afișării valutelor străine: primul grup de valute străine – euro, dolar SUA, lira sterlină, al doilea grup de valute străine - leul românesc, hrivna ucraineană, al treilea grup de valute străine - alte valute străine;”; <i>Argumentare:</i> Propunerea are la bază considerentele legate de stabilirea monedei de referință pentru calculul cursului oficial de schimb al leului moldovenesc începând cu 1 ianuarie 2025, precum și ponderea predominantă a operațiunilor conexe valutei euro.	Se acceptă parțial Conform art. 43 alin. (14) lit. a) din Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară, unitățile de schimb valutar sunt obligate să respecte consecutivitatea grupurilor de valute străine, dar nu și consecutivitatea valutelor străine în cadrul grupului. Respectiv, fiecare unitate de schimb valutar este liberă să decidă cu privire la ordinea de afișare a valutelor străine în cadrul fiecărui grup. Astfel, chiar și conform redacției actuale, unitățile de schimb valutar pot alege de sine stătător consecutivitatea valutelor străine în cadrul fiecărui grup de valute și să indice pe primul loc cursul de schimb al euro. Totuși, în contextul modificării monedei de referință pentru calcularea cursului oficial, se acceptă

				propunerea de reflectare în primul grup de valute străine a monedei euro pe primul loc, pentru a stimula unitățile de schimb valutar să acorde prioritate monedei euro. În ceea ce privește lira sterlină, la etapa actuală este prematură includerea acesteia în primul grup. Cu toate că ponderea lirei în rulajul pieței valutare în numerar a crescut în ultimii ani, este încă semnificativ mai mică (sub 10 la sută) față de euro și dolar. Totodată, nu sunt premise de creștere considerabilă a ponderii lirei sterline în rulajul pieței valutare în numerar în anii viitori.
	Asociația Băncilor din Moldova <i>Demers nr.02- 06/300 din 27.12.2024</i>	4	Adițional, se propune modificarea articolului 13, alin. (5), lit. b) din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară, după cum urmează: (5) Fără autorizare din partea Băncii Naționale a Moldovei, rezidenții pot deschide conturi curente și conturi de depozit în străinătate la bănci nerezidente în cazul: b) deschiderii de către rezidenți a conturilor destinate efectuării în străinătate a operațiunilor aferente investițiilor directe, a operațiunilor cu bunuri imobile și operațiunilor cu instrumente financiare, în cazul în care deschiderea acestor conturi de către investitori (pe numele lor) este obligatorie conform legislației statului străin în care se efectuează operațiunile sau condițiilor contractuale.	Nu se acceptă Scopul proiectului de lege este liberalizarea unor operațiuni valutare de capital, având în vedere necesitatea asigurării stabilității pieței valutare interne, precum și ținând cont de recomandările experților FMI prezentate în cadrul asistenței tehnice de care a beneficiat Republica Moldova în anul 2024 (Raportul FMI „Liberalization of Capital Flows in the Context of EU Integration”). La etapa actuală, relaxarea restricțiilor existente pentru deschiderea conturilor curente/de depozit de către rezidenți la băncile nerezidente în străinătate nu este recomandată. Or, oferirea posibilității de deschidere fără autorizarea BNM a conturilor la băncile nerezidente în cazul în care părțile contractuale au convenit referitor la deschiderea unui cont în străinătate ar putea încuraja

			<i>Argumentare:</i> Transferarea banilor în contul personal din străinătate pentru procurarea bunurilor imobile poate fi dictată nu doar de legislația țării, dar și de alte cerințe contractuale, inclusiv condițiile băncii finanțatoare. De asemenea, investițiile în instrumente financiare specificate în Art. 9 se efectuează, de regulă, prin deschiderea unui cont de brokeraj peste hotare, conform condițiilor contractuale stabilite de compania de brokeraj. Prin urmare, deschiderea și completarea acestor conturi trebuie să fie fără restricții în scopul efectuării investițiilor în tipurile de active permise.	rezidenții de a utiliza această oportunitate pentru a eluda cerința de deschidere a conturilor în străinătate cu autorizarea BNM. Ținând cont de politica prudentă promovată de RM în vederea liberalizării graduale a ieșirilor de capital din RM, liberalizarea deschiderii de către rezidenți a conturilor curente și a conturilor de depozit în străinătate la băncile nerezidente se preconizează a fi efectuată în cadrul ultimei etape de liberalizare a operațiunilor valutare de capital, abordare susținută și de către experții FMI în cadrul asistenței tehnice externe susmenționate. Cu referire la deschiderea unui cont de brokeraj peste hotare, legislația în vigoare nu prevede necesitatea deținerii autorizației BNM pentru deschiderea contului de brokeraj (la agențiile de brokeraj) în străinătate de către rezidenți. Or, contul de brokeraj nu reprezintă un cont bancar, fiind un cont individual al clientului deschis la un intermediar (broker) destinat tranzacționării instrumentelor financiare străine. Potrivit art.9 alin.(7) din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară cumpărarea instrumentelor financiare străine (cum ar fi, acțiuni emise de nerezidenți) de către rezidenți (alții decât cei specificați la alin.(12)), se efectuează cu autorizare prealabilă din partea BNM, dacă suma operațiunii depășește 10 000
--	--	--	--	---

				de euro (sau echivalentul lor) sau dacă instrumentele financiare nu sunt emise de organizațiile internaționale. Prevederea în cauză se aplică indiferent de faptul dacă cumpărarea instrumentelor financiare străine se efectuează prin intermediul unei agenții de brokeraj (transferul fiind efectuat de către rezident în contul agenției de brokeraj) sau, nemijlocit, de către rezident (transferul fiind efectuat de către rezident direct în contul nerezidentului, vânzătorul de instrumente financiare străine).
	Asociația Băncilor din Moldova <i>Demers nr.02- 06/300 din 27.12.2024</i>	5	Adițional, se propune modificarea articolului 15, alin. (1), lit. f) din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară, după cum urmează: (1) Operațiunile cu caracter personal reprezintă operațiuni între persoanele fizice rezidente și nerezidente, precum și unele transferuri unilaterale ale persoanelor fizice în/din Republica Moldova, care includ: f) transferuri în străinătate efectuate de către persoanele fizice rezidente care au domiciliu sau reședință în străinătate. <i>Argumentare:</i> Un număr semnificativ de cetățeni ai Republicii Moldova locuiesc, studiază și lucrează atât pe teritoriul țării, cât și în statele vecine, în special în România.	Nu se acceptă Din punctul de vedere al reglementării valutare, criteriul de bază pentru stabilirea statutului de rezident/nerezident al persoanei fizice este domiciliul acesteia (atestat cu actul de identitate corespunzător) și nu cetățenia unui stat. În acest sens, a se vedea definițiile de la art.3 pct.9) lit.a) și pct.10 lit.a) din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară. Astfel, având în vedere că, în cadrul operațiunilor valutare, domiciliul este un criteriu determinant pentru stabilirea statutului de rezident sau nerezident al persoanei fizice, iar domiciliul nu poate fi decât unul singur, una și aceeași persoană fizică - client al băncii nu poate <i>de facto</i> avea concomitent statut de rezident (cu domiciliul în Republica Moldova) și, totodată, statut de nerezident (cu domiciliul

			Propunem eliminarea restricțiilor privind transferurile unilaterale către conturile bancare personale deschise în străinătate, în cazul în care titularii dețin viză de reședință în țara respectivă. Considerăm că aceste persoane, având dublă cetățenie sau reședință, nu ar trebui să fie supuse unor reglementări mai restrictive decât cele aplicabile nerezidenților, care au dreptul de a efectua transferuri către conturile lor din străinătate fără limitări. Asigurarea unui tratament egal pentru rezidenții cu reședință în străinătate și nerezidenți, prin oferirea aceluiași condiții pentru efectuarea transferurilor internaționale, va spori atractivitatea serviciilor și produselor bancare oferite de instituțiile financiare din Republica Moldova pentru cetățenii săi-diaspora. Această măsură va contribui semnificativ la dezvoltarea sistemului bancar național și la consolidarea relațiilor economice cu cetățenii din afara țării.	în străinătate), de altfel s-ar crea premise pentru nerespectarea legislației valutare. Normele juridice care vizează domiciliul persoanei fizice sunt stabilite în Codul civil nr.1107/2002 (art.38 și 39), precum și în alte acte normative, de ex. în Regulamentul privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.125/2013 (pct.92).
	Serviciul Fiscal de Stat <i>Demers nr.26-12/3-08-215927 din 20.12.2024</i>	6	Lipsă de obiecții și propuneri.	S-a luat act
	Comisia Națională a	7	Lipsă de obiecții și propuneri.	S-a luat act

	Pieței Financiare <i>Demers nr.06-4/4413 din 30.12.2024</i>			
	Serviciul Vamal <i>Demers nr.28/11-15972 din 31.12.2024</i>	8	Lipsă de obiecții și propuneri.	S-a luat act
	Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor <i>Demers nr.01/2-30-233 din 19.02.2025</i>	9	Lipsa de obiecții și propuneri.	S-a luat act
Expertizare				
	Centrul de armonizare a legislației <i>Demers nr.31/02-69-14308 din 26.12.2024</i>	10	Lipsă de obiecții și propuneri	S-a luat act
	Centrul Național Anticorupție <i>Demers nr. 06/2/2373 din 13.02.2025</i>	11	Lipsă de obiecții și propuneri	S-a luat act
2. La articolul 30: alineatul (6) va avea următorul cuprins:	Ministerul Justiției al <i>Demers nr.04/2-</i>	12	Referitor la art. I pct.2, având în vedere că se propune doar o singură modificare în art.30, dispoziția va prevedea: „La articolul	Se acceptă 2. La articolul 30 alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Introducerea în/scoaterea din Republica Moldova a numerarului în moneda națională de către băncile licențiate și băncile nerezidente se efectuează fără autorizare din partea Băncii Naționale a Moldovei.”; [...] 5. Articolul 43: la alineatul (14) punctul a) va avea următorul cuprins: „a) consecutivitatea afișării valutelor străine: primul grup de valute străine - euro, dolar SUA, al doilea grup de valute străine - lira sterlină, leul românesc, hrivna ucraineană, al treilea grup de valute străine - alte valute străine;”; [...]	1613 din 14.02.2025		30 alineatul (6) va avea următorul cuprins:”, urmat de expunerea redacției propuse (observație valabilă și pentru pct.5).	„(6) Introducerea în/scoaterea din Republica Moldova a numerarului în moneda națională de către băncile licențiate și băncile nerezidente se efectuează fără autorizare din partea Băncii Naționale a Moldovei.”; [...] 5. La articolul 43 alineatul (14) punctul a) va avea următorul cuprins: „a) consecutivitatea afișării valutelor străine: primul grup de valute străine - euro, dolar SUA, al doilea grup de valute străine - lira sterlină, leul românesc, hrivna ucraineană, al treilea grup de valute străine - alte valute străine;”; [...]
4. Articolul 33: la alineatul (1), litera a) și litera b) textul „, , dacă suma totală a acestora depășește 10 000 de euro (sau echivalentul acestora)” se substituie cu textul „în valoare de 10 000 de euro (sau echivalentul acestora) sau mai mult”; la alineatul (2), litera a) și litera b) cuvintele „nu depășește”		13	Cu referire la art.I pct.4, se atestă, că potrivit notei de fundamentare, modificările propuse la art.33 vin întru ajustarea plafonului sumei de numerar supus obligației de declarare în conformitate cu prevederile art.3 din Regulamentul (UE) 2018/1672 privind controlul numerarului care intră sau iese din Uniune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr.1889/2005. Astfel, potrivit alin.(1) al acestui articol, purtătorii care transportă numerar în valoare de 10 000 EUR sau mai mult declară numerarul	Nu se acceptă Una dintre prioritățile Uniunii Europene este asigurarea circulației libere și în condiții de siguranță a capitalului (inclusiv a numerarului) în cadrul spațiului UE. Obligația de declarare a numerarului de către persoanele fizice organelor vamale cu utilizarea formularului de declarație a fost prevăzută în scopul realizării măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. Astfel, în vederea alinierii la prevederile actelor UE, și anume a Regulamentului (UE)

se substituie cu cuvintele „este mai mică de”;		respectiv autorităților competente din statul membru prin care aceștia intră sau ies din Uniune și pun numerarul la dispoziția acestora pentru control. În acest sens, se va revizui și necesitatea corelării dispozițiilor art.29 alin.(1) cu dispozițiile art.3 din actul UE citat.	2018/1672 privind controlul numerarului care intră sau iese din Uniune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr.1889/2005), plafonul sumei indicat la art.33 „Declararea valorilor valutare care se introduc în /se scot din Republica Moldova” din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară a fost ajustat la plafonul sumei indicat la art.3 „Obligația de declarare a numerarului însoțit” din Regulamentul (UE) 2018/1672, având în vedere că articolele în cauză reglementează aceleași aspecte - obligația de declarare a numerarului de către persoanele fizice organelor vamale (la trecerea frontierei) în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Spre deosebire de scopul obligației de declarare de la art.33 din Legea nr.62/2008 (combaterea spălării banilor și finanțării terorismului), normele expuse la art.29 din legea în cauză sunt instituite din punctul de vedere al circulației capitalurilor, în cazul dat legat de importul și exportul de numerar de către persoanele fizice. Astfel, art.29 prevede dreptul persoanelor fizice de a introduce nelimitat numerar în RM și de a scoate din RM cel mult 50 000 euro (sau echivalentul acestora) per persoana/călătorie, având obligația obținerii și prezentării autorizației BNM/documentelor confirmative, în cazul în care suma de numerar ce urmează a fi scoasă depășește 10 000 euro (sau
---	--	--	--

			echivalentul acestora). De asemenea, este de menționat că mecanismul de control al fluxurilor de capital, prevăzut de Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară este bazat pe efectuarea operațiunilor valutare de capital doar cu autorizarea BNM, în cazul în care valoarea acestora depășesc plafonul de 10 000 euro (sau echivalentul acestora), fiind prevăzută lista exhaustivă a asemenea operațiuni. Odată cu aderarea RM la UE, în vederea asigurării liberei circulației a capitalului (alinieea la Art.63 din Tratatul de funcționare a Uniunii Europene) restricțiile ce țin de scoaterea numerarului de către persoanele fizice urmează a fi ridicate. E de notat, că la intrarea în/ieșirea din statele membre a Uniunii Europene, nu există limite la introducerea/scoaterea numerarului, ceea ce reprezintă de fapt libera circulație a capitalului – unul din principiile fundamentale de funcționare a Uniunii Europene, dar în același timp există obligația de declarare a sumelor în valoare de 10 000 euro (sau echivalentul acestora) sau mai mari. Având în vedere cele expuse, precum și faptul că scopul proiectului de lege constă în liberalizarea unor operațiuni valutare de capital, și nu în înăsprirea restricțiilor la efectuarea operațiunilor valutare de capital, ceea ce ar contraveni angajamentelor asumate de Republica Moldova în cadrul Acordului de
--	--	--	--

			asociere la Uniunea Europeană și a poziției expuse în cadrul reuniunii de screening bilateral din 16.12.2024, considerăm inoportun de a corela dispozițiile art.29 alin.(1) din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară cu art.3 din Regulamentul (UE) 2018/1672.
		14	Se va revizui oportunitatea consultării proiectului de lege cu Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor. Se acceptă Proiectul a fost consultat cu Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

Ministru

Victoria BELOUS